

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SOCIÁLNEJ POISŤOVNE ZA ROK 2018

Bratislava apríl 2019

Obsah

Úvod	2
------------	---

1. Orgány Sociálnej poisťovne a hlavný kontrolór

1.1. Dozorná rada	2
1.2. Generálny riaditeľ.....	3
1.3. Riaditelia pobočiek	3
1.4. Hlavný kontrolór	4

2. Riadiaca a organizačná činnosť

2.1. Stratégia.....	4
2.2. Organizácia a riadenie ústredia	5
2.3. Organizácia a riadenie pobočiek	5
2.4. Kontrolná činnosť	6
2.5. Výkon dozoru štátu a kontrolné akcie Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky	6
2.6. Komunikácia s verejnosťou	7
2.7. Sťažnosti	9
2.8. Príjem a expedícia podaní	9
2.9. Ľudské zdroje.....	9
2.10. Zahraničné vzťahy.....	11

3. Dôchodkové poistenie

3.1. Rozhodovanie o nároku na dôchodkovú dávku a jej výplatu.....	12
3.2. Hromadné úpravy dávok dôchodkového poistenia	14
3.3. Opravné prostriedky v dôchodkovom poistení.....	15

4. Nemocenské poistenie, úrazové poistenie, poistenie v nezamestnanosti a garančné poistenie

4.1. Nemocenské poistenie	15
4.2. Úrazové poistenie.....	16
4.3. Poistenie v nezamestnanosti a garančné poistenia	16

5. Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia

- 5.1. Lekárska posudková činnosť posudkových lekárov vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť pobočiek Sociálnej poisťovne – I. stupeň 17
- 5.2. Lekárska posudková činnosť posudkových lekárov vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť ústredia Sociálnej poisťovne – II. stupeň 19

6. Právna služba a legislatíva

- 6.1. Právna služba 19
- 6.2. Legislatíva 20

7. Ekonomika a správa fondov

- 7.1. Rozpočet a jeho plnenie 20
- 7.2. Správny fond 21
- 7.3. Výber poistného 22
- 7.4. Správa a vymáhanie pohľadávok 24

8. Prevádzkovo-technická činnosť

- 8.1. Investičný rozvoj a prevádzka 25
- 8.2. Bezpečnosť 25
- 8.3. Verejné obstarávanie 26

9. Informačný systém

- 9.1. Technické náležitosti 26
- 9.2. Zmeny programového vybavenia 27
- 9.3. Elektronická výmena dát o sociálnom zabezpečení (EESSI) 29

- Záver** 29

Úvod

Sociálna poisťovňa je verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia. Podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) vykonáva dôchodkové poistenie, nemocenské poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. Podľa zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o starobnom dôchodkovom sporení“) Sociálna poisťovňa vykonáva činnosti spojené s výkonom starobného dôchodkového sporenia.

Sociálna poisťovňa pri výkone sociálneho poistenia plní funkciu prístupového bodu a styčného orgánu, ktorý zabezpečuje komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie.

1. Orgány Sociálnej poisťovne a hlavný kontrolór

Na čele Sociálnej poisťovne je generálny riaditeľ. Pobočku Sociálnej poisťovne riadi riaditeľ pobočky. Dozorným orgánom a kontrolným orgánom Sociálnej poisťovne je dozorná rada. Kontrolu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s majetkom Sociálnej poisťovne vykonáva hlavný kontrolór.

Dozorná rada

1.1.

Právomoci dozornej rady ustanovuje § 123 zákona o sociálnom poistení. Dozorná rada má 11 členov, ktorých s výnimkou predsedu volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky. Predsedom dozornej rady je minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Dozornú radu ďalej tvoria traja zástupcovia navrhnutí reprezentatívnymi združeniami odborových zväzov, traja zástupcovia navrhnutí reprezentatívnymi združeniami zamestnávateľov, jeden zástupca Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a dvaja zástupcovia Ministerstva financií Slovenskej republiky navrhnutí vládou Slovenskej republiky a jeden zástupca navrhnutý záujmovými združeniami občanov reprezentujúcich poberateľov dôchodkových dávok.

V roku 2018 bolo zloženie dozornej rady nasledovné:

Predseda

Ján RICHTER,

minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,

Členovia

za vládu Slovenskej republiky

- **Radko KURUC,**
Ministerstvo financií Slovenskej republiky,
- **Jana KOLESÁROVÁ,**
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- **Ján MIKULÍK,**
Ministerstvo financií Slovenskej republiky,

za reprezentatívne združenia zamestnávateľov

- **Pavol BRNKA**,
Zväz sklárskeho priemyslu Slovenskej republiky,
- **Ľudovít PAUS**,
Združenie podnikateľov Slovenska,
- **Branislav MASÁR**,
do 11. septembra 2018, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení,
- **RNDr. Oto NEVICKÝ, MBA**,
od 12. septembra 2018, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky

za reprezentatívne združenia odborových zväzov

- **Magdaléna MELLENOVÁ**,
Odborový zväz potravinárov Slovenskej republiky,
- **Mária SVOREŇOVÁ**,
Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky,
- **Martin MIKLUŠ**,
Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku,

za záujmové združenia občanov reprezentujúcich poberateľov dôchodkových dávok

- **Ján LIPIANSKY**,
Jednota dôchodcov na Slovensku.

Funkciu podpredsedov dozornej rady v roku 2018 vykonávali Magdaléna Mellenová a Pavol Brnka. V súlade so zákonom o sociálnom poistení, rokovacím poriadkom dozornej rady a schváleným vecným a časovým plánom konania zasadnutí dozornej rady v roku 2018 zvolal predseda 6 riadnych zasadnutí, na ktorých bolo prijatých celkovo 83 uznesení. Dozorná rada v roku 2018 rokovala 4-krát spôsobom per rollam, pričom prijala 7 uznesení.

Generálny riaditeľ

1.2.

Pôsobnosť a právomoci generálneho riaditeľa ustanovuje § 122 zákona o sociálnom poistení a štatút Sociálnej poisťovne. Generálny riaditeľ je štatutárnym orgánom Sociálnej poisťovne, ktorý zodpovedá za plnenie úloh vyplývajúcich Sociálnej poisťovni zo zákona o sociálnom poistení, z osobitných predpisov a zo strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne. Generálneho riaditeľa vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky a jej zodpovedá za porušenie povinností uložených zákonom o sociálnom poistení.

Funkciu generálneho riaditeľa od júla 2016 vykonáva Ľubomír Vážny.

Riaditelia pobočiek

1.3.

Kompetencie riaditeľa pobočky ustanovuje § 127 zákona o sociálnom poistení, štatút Sociálnej poisťovne a kompetenčný poriadok Sociálnej poisťovne. Riaditeľ pobočky riadi pobočku a koná v mene Sociálnej poisťovne vo veciach patriacich do pôsobnosti pobočky. Riaditeľ pobočky za svoju činnosť zodpovedá generálnemu riaditeľovi. Personálne obsadenie funkcií riaditeľov pobočiek v roku 2018 je uvedené v prílohe 1.

Hlavný kontrolór

1.4.

Podľa § 245a zákona o sociálnom poistení hlavný kontrolór vykonáva kontrolu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s vlastným majetkom Sociálnej poisťovne (vnútorná kontrola) a podľa zákona č. 375/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“) vykonáva kontrolu hospodárenia a správnosti finančných operácií. Podľa § 245b ods. 1 zákona o sociálnom poistení hlavného kontrolóra volí a odvoláva dozorná rada. Funkciu hlavného kontrolóra vykonáva od decembra 2016 František Orolín.

V roku 2018 vykonali zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra v súlade s § 9 ods. 3 zákona o finančnej kontrole a audite a v súlade so schváleným plánom kontrolnej činnosti dozornou radou na rok 2018 celkom 14 finančných kontrol na mieste. Útvar hlavného kontrolóra overoval plnenie rozpočtu správneho fondu vybraných finančných operácií správneho fondu, vrátane účinnosti prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a kontroloval hospodárenie s vlastným majetkom.

Nedostatky zistené hlavným kontrolórom v roku 2018 boli v priebehu finančných kontrol na mieste odstraňované povinnými osobami operatívne. Povinné osoby prijali adekvátne opatrenia aj počas výkonu finančných kontrol na mieste, súčasne zabezpečili primerané opatrenia na zamedzenie výskytu zistených nedostatkov v budúcnosti.

2. Riadiaca a organizačná činnosť

Stratégia

2.1.

V roku 2018 Sociálna poisťovňa plnila základné a dlhodobé ciele definované v Strategických zámeroch činnosti Sociálnej poisťovne na roky 2017 – 2022 (ďalej len „Stratégia“), ktoré boli schválené vládou Slovenskej republiky dňa 25. januára 2017 a Národnou radou Slovenskej republiky dňa 28. marca 2017, pričom sa zamerala na tri strategické oblasti súvisiace s výkonom jej činností, a to zvyšovanie kvality zákonom zverených činností, optimalizácia procesov a efektívne hospodárenie.

Pri zvyšovaní kvality zákonom zverených činností aj v roku 2018 bolo prioritnou úlohou Sociálnej poisťovne konanie v primeranej lehote a rozhodovanie o nárokoch na dávky sociálneho poistenia v súlade s právnymi predpismi a princípmi dobrej verejnej správy, dobudovanie siete klientskych centier pre prvý kontakt s klientmi v pobočkách Sociálnej poisťovne a informovanie klientov so zámerom dosiahnutia dôveryhodnosti, správnosti a zrozumiteľnosti informácií.

V rámci elektronizácie a automatizácie procesov sa Sociálna poisťovňa dobudovala ako moderná, transparentne fungujúca inštitúcia, ktorá využíva v maximálnej miere informačno-komunikačné technológie, čo v roku 2018 prispelo k ďalšiemu znižovaniu miery zaťaženia klientov. Sociálna poisťovňa napr. zjednodušila prístup k poskytovaným elektronickým službám, elektronické overovanie údajov o poistencoch v registroch iných orgánov verejnej moci, ktorým klientom šetrí dokladanie rôznych potvrdení, zaviedla rezervačný systém pre objednávanie sa klientov a v klientskych centrách dobudováva vyvolávacie systémy k vytvoreniu efektívnejšieho vybavovania záležitostí klientov pri osobnej návšteve pobočiek. V roku 2018 začala Sociálna poisťovňa s prípravou realizácie projektu „Efektívne služby Sociálnej poisťovne v oblasti sociálneho poistenia“ a projektu „Optimalizácia procesov“.

Sociálna poisťovňa znížila potrebu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu aj vyšším výberom poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie v roku 2018 oproti roku 2017. K zabezpečeniu zvýšenia plnenia odvodových povinností, okrem externých faktorov, ako napríklad rast zamestnanosti, významne prispelo tiež zavedenie inštitútu vymáhania pohľadávok Sociálnou poisťovňou, tzv. správny výkon, ktorý preukázal, že rýchly postup vo vymáhaní má výchovný vplyv na podnikateľské prostredie a Sociálna poisťovňa získava rešpekt ako veriteľ s nekompromisným postojom k porušovaniu zákonných povinností zo strany dlžníkov Sociálnej poisťovne.

Správa o plnení strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2018 bola podľa § 123 ods. 2 písm. a) tretieho bodu zákona o sociálnom poistení predložená na rokovanie dozornej rady a následne v marci 2019 podľa § 122 ods. 1 písm. c) zákona o sociálnom poistení na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Organizácia a riadenie ústredia

2.2.

Ústredie je organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne podľa § 124 zákona o sociálnom poistení. Podľa § 126 ods. 1 zákona o sociálnom poistení ústredie riadi generálny riaditeľ. Sídлом ústredia je Bratislava. Personálne obsadenie organizačných útvarov ústredia v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa v roku 2018 je uvedené v prílohe 2.

Na účely riadenia organizačných zložiek vydalo ústredie v roku 2018 spolu 67 vnútorných predpisov, z toho 24 príkazov generálneho riaditeľa a 43 metodických usmernení. Generálny riaditeľ po prerokovaní v dozornej rade schválil dodatok k pravidlám financovania a hospodárenia Sociálnej poisťovne, dodatok k organizačnému poriadku, nový mzdový poriadok a nový kompetenčný poriadok.

Predmetom porád vedenia, ktoré zvolal v roku 2018 generálny riaditeľ, bolo najmä plnenie aktuálnych úloh v oblasti dávok dôchodkového poistenia, výberu poistného, vymáhania pohľadávok, osobitne vývoja pohľadávok Sociálnej poisťovne voči zdravotníckym zariadeniam, ďalej plnenie strategických zámerov, koncepcie rozvoja informačného systému, optimalizácie procesov, ako aj tvorba rozpočtu, jeho čerpanie a hospodárenie Sociálnej poisťovne, verejné obstarávanie, správa nehnuteľného majetku, riadenie ľudských zdrojov, tiež kontrolná činnosť, eliminácia zneužívania sociálneho systému, ochrana osobných údajov a kyberbezpečnosť.

Organizácia a riadenie pobočiek

2.3.

Podľa § 127 ods. 3 zákona o sociálnom poistení riaditeľ pobočky koná v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do pôsobnosti pobočky. V roku 2018 mala Sociálna poisťovňa zriadených 36 pobočiek. V rámci územnej pôsobnosti pobočiek bolo zriadených spolu 44 vysunutých pracovísk.

Riaditeľ pobočky Sociálnej poisťovne má právo vydávať vnútorný predpis riadiaceho charakteru, ktorý upravuje otázky vyplývajúce z jeho riadiacej pôsobnosti. V roku 2018 bolo na 36 pobočkách Sociálnej poisťovne vydaných celkom 173 príkazov riaditeľov pobočiek.

Ústredie operatívne usmerňovalo činnosť pobočiek na celoslovenských pracovných porádach, zvolaných generálnym riaditeľom a jednotlivými organizačnými útvarmi ústredia. V roku 2018 sa uskutočnilo 37 pracovných porád s vedúcimi zamestnancami pobočiek so zameraním najmä na jednotnú aplikáciu zákona o sociálnom poistení, jednotný výkon nových činností v oblasti

správneho výkonu a elektronickej komunikácie, tiež za účelom zefektívňovania činnosti v oblasti hospodárenia, verejného obstarávania, prevádzky, bezpečnosti, kontroly a vybavovania sťažností, rozvoja informačného systému, optimalizácie procesov, ako aj riadenia ľudských zdrojov a proklientskej orientácie Sociálnej poisťovne.

Kontrolná činnosť

2.4.

Kontrolná činnosť v podmienkach Sociálnej poisťovne bola vykonávaná v rámci vnútornej kontroly, finančnej kontroly na mieste a vonkajšej kontroly a riadila sa plánom kontrolnej činnosti vykonávanej zamestnancami ústredia na rok 2018 a plánmi kontrolnej činnosti pobočiek na rok 2018 v súlade so zákonom o sociálnom poistení, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne.

V rámci vnútornej kontroly v roku 2018 vykonali zamestnanci odboru kontroly a sťažností 105 kontrol, z toho 11 v ústredí a 94 v pobočkách Sociálnej poisťovne. Zamestnanci ostatných organizačných útvarov Sociálnej poisťovne vykonali 14 kontrol, z toho 1 kontrolu v ústredí, v sekcii dôchodkového poistenia a 13 kontrol v pobočkách Sociálnej poisťovne. V prípade zistených nedostatkov Sociálna poisťovňa priebežne prijímala opatrenia na ich odstránenie. Zamestnanci pobočiek vykonali 87 kontrol zameraných na finančné operácie pobočky v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne, pričom neboli zistené žiadne nedostatky.

V roku 2018 bolo Sociálnou poisťovňou vykonaných u zamestnávateľov 14 704 vonkajších kontrol. Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností Sociálna poisťovňa skontrolovala za 317 369 zamestnancov.

Počas výkonu vonkajších kontrol zamestnávatelia uhradili poistné v sume 5 686 273 eur, ktoré sa vzťahovalo ku kontrolovanému obdobiu.

Po ukončení vonkajších kontrol bolo zamestnávateľom na základe výsledkov kontrol rozhodnutím predpísané dlžné poistné v celkovej sume 1 655 701 eur.

Výkon dozoru štátu a kontrolné akcie Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky

2.5.

Predmetom výkonu dozoru štátu bolo dodržiavanie zákona o sociálnom poistení, dodržiavanie ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných aktov riadenia Sociálnej poisťovne. Dozor štátu v roku 2018 vykonávali v súlade s § 246 zákona o sociálnom poistení Ministerstvo financií Slovenskej republiky a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

V roku 2018 pokračoval a bol uzatvorený dozor štátu, ktorý Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky začalo ešte v roku 2017, v Sociálnej poisťovni, ústredie a v Sociálnej poisťovni, pobočka Prešov, s osobitným dôrazom na postup organizačných zložiek Sociálnej poisťovne pri výkone lekárskej posudkovej činnosti. Dozornou skupinou neboli v priebehu výkonu dozoru štátu zistené žiadne nedostatky.

Dozor štátu Ministerstva financií Slovenskej republiky v čase od 1. augusta 2018 do 5. októbra 2018 bol osobitne zameraný na postup organizačných zložiek Sociálnej poisťovne pri predpisovaní poistného, vymáhaní pohľadávok a predpísaní penále. Dozornou skupinou neboli zistené žiadne nedostatky.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v rámci výkonu dozoru štátu v roku 2018 v Sociálnej poisťovni začalo a uzatvorilo tri dozorné akcie. V čase od 26. februára 2018 do 30. apríla 2018 vykonalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dozor štátu v Sociálnej poisťovni, ústredie a v Sociálnej poisťovni, pobočka Stará Ľubovňa, s osobitným dôrazom na postup organizačných zložiek Sociálnej poisťovne pri výkone lekárskej posudkovej činnosti. Dozornou skupinou neboli v priebehu výkonu dozoru štátu zistené žiadne nedostatky. V čase od 15. mája 2018 do 31. augusta 2018 vykonalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dozor štátu v Sociálnej poisťovni, pobočka Senica a v čase od 9. júla 2018 do 10. septembra 2018 v Sociálnej poisťovni, pobočka Komárno, s osobitným dôrazom na postup organizačných zložiek Sociálnej poisťovne pri spisovaní žiadostí o dôchodkové dávky, ich dokumentáciu a podklady na rozhodnutie. Dozornou skupinou neboli v priebehu výkonu dozoru štátu zistené žiadne nedostatky.

V roku 2018 v Sociálnej poisťovni jednu kontrolnú akciu vykonal Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky v čase od 23. júla 2018 do 15. novembra 2018 v ústredí a jej predmetom bola kontrola zameraná na hospodárenie Správneho fondu Sociálnej poisťovne za roky 2015 až 2017 a v prípade vecných súvislostí aj obdobia predchádzajúce a nasledujúce. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky nezistil ne hospodárne a neúčelové použitie finančných prostriedkov Správneho fondu. Poukázal na niektoré dielčie nedostatky najmä v evidencii a správe majetku, v účtovníctve a v preukázateľnosti vykonaných prác a služieb. Sociálna poisťovňa prijala a prijíma opatrenia v určených termínoch na odstránenie zistených nedostatkov.

Komunikácia s verejnosťou

2.6.

V roku 2018 Sociálna poisťovňa publikovala a participovala na 11 809 príspevkoch a reportážach v tlači, v televízii, v rozhlase a na webových stránkach rôznych médií. Na svojej webovej stránke Sociálna poisťovňa zverejnila 426 tlačových správ k aktuálnym otázkam sociálneho poistenia a 102 tlačových správ týkajúcich sa činnosti pobočiek. Sociálna poisťovňa v roku 2018 zorganizovala tlačové besedy k aktuálnym problematikám, najmä k novému určeniu sumy starobného dôchodku (prepočet tzv. starodôchodkov), vianočným príspevkom, valorizácii dôchodkov a k jednotlivým legislatívnym zmenám v oblasti sociálneho poistenia.

Sociálna poisťovňa v roku 2018 pripravila viaceré informačné kampane servisného charakteru a reagovala na nejasnosti verejnosti v otázkach sociálneho poistenia, ako napr. „Aké povinnosti máte voči Sociálnej poisťovni?“, „Pred odchodom za prácou do EÚ si overte, kde budete sociálne poistení“, „Odvodová úľava z príjmu do 200 eur pre pracujúceho dôchodcu-dohodára“, „Ste SZČO a chcete prerušiť živnosť?“, „Z dôchodkového poistenia sa odhlasujú už len niektoré mamičky“, „Študentov na odbornej praxi netreba prihlasovať na sociálne poistenie“, „Sociálna poisťovňa nemôže odpustiť penále“, „Od 1. septembra nežiada Sociálna poisťovňa od poistencov viaceré doklady“.

Pre lepšie informovanie verejnosti Sociálna poisťovňa pripravila informačné letáky k aktuálnym témam v oblasti sociálneho poistenia, osobitne pre zamestnávateľov, živnostníkov, poberateľov materskej dávky, nemocenských dávok, dávky v nezamestnanosti, pre dôchodcov v súvislosti s podaním žiadostí o dôchodok či s exekúciou. V roku 2018 mala k dispozícii 25 druhov informačných letákov dostupných vo všetkých 36 pobočkách na Slovensku a v informačno-poradenskom centre ústredia. Na informovanie verejnosti

Sociálna poisťovňa aktívne využíva svoju webovú stránku www.socpoist.sk. Webová stránka Sociálnej poisťovne slúži nielen ako informačný servis, ale aj ako portál, cez ktorý klienti (najmä zamestnávateľia) vstupujú do Elektronických služieb Sociálnej poisťovne.

Priestor na konzultácie správnosti postupu vo vzťahu k Sociálnej poisťovni vytvárala Sociálna poisťovňa aj pre zamestnávateľov organizovaním pracovných stretnutí - seminárov po celom Slovensku. Ich témy vychádzali z kontrolných zistení Sociálnej poisťovne a zameriavali sa na odstraňovanie najčastejších chýb zamestnávateľov v kontakte so Sociálnou poisťovňou a vzájomnú elektronickú komunikáciu. V roku 2018 sa seminárov zúčastnilo vyše 3 900 zástupcov zamestnávateľov.

Poistencom zo Slovenskej republiky i zo zahraničia každý pracovný deň pomáhala Sociálna poisťovňa riešiť konkrétne problémy najmä v informačno-poradenskom centre, ktoré odpovedá na ich otázky telefonicky, vrátane bezplatnej linky, elektronicky, prostredníctvom formulára pre otázky na webovej stránke a pri osobných návštevách. V roku 2018 informačno-poradenské centrum a call centrum Sociálnej poisťovne vybavili v telefonickom kontakte 420 337 požiadaviek, elektronicky 46 006 a v osobnom kontakte 40 041, t. j. spolu vybavili 506 384 požiadaviek zo strany verejnosti. V roku 2018 bol opätovne zaznamenaný výrazný nárast počtu požiadaviek o poradenstvo.

Sociálna poisťovňa v roku 2018 vybavovala aj žiadosti o poskytnutie súčinnosti orgánov verejnej moci, súdov, exekútorov a žiadostí v prípadoch ustanovených osobitným predpisom, vrátane ich preverovania v súvislosti s agendou súvisiacou s výkonom rozhodnutia - exekučné príkazy, príkazy na začatie exekúcie, príkazy na zrušenie exekúcie, oznámenie o ukončení exekúcie a iné, ktoré sa týkali informácií o 33 752 fyzických a právnických osobách. Ďalšou kategóriou poskytovania informácií je ich poskytovanie prostredníctvom špecializovaného systému elektronického poskytovania údajov Sociálnej poisťovne súdnym exekútorom. Uvedeným spôsobom Sociálna poisťovňa vybavila 1 447 835 elektronických podaní a 2 092 reklamácií, resp. doplnení.

V októbri 2018 Sociálna poisťovňa rozšírila možnosti hodnotenia poskytovaných služieb verejnosti inštalovaním tzv. kioskov na pobočkách. Po vypĺňaní papierových formulárov a elektronických formulárov je to ďalší spôsob na zisťovanie spätnej väzby spokojnosti poistencov, ktorí navštívili pobočky a získavanie podnetov na zlepšovanie kvality služieb Sociálnej poisťovne. Okrem hodnotenia služieb verejnosť v pobočkách používa kiosky aj na elektronickú komunikáciu so Sociálnou poisťovňou a na prihlásenie sa do rezervačného systému.

K efektívnejšiemu výberu poistného Sociálnej poisťovni výrazne prispieva projekt pripomínania aktuálnych (za predchádzajúci mesiac) nesplnených povinností živnostníkmi (nezaplatené poistné) a zamestnávateľmi (nezaplatené poistné aj nepredložené výkazy zamestnancov). Prostredníctvom SMS správ a e-mailov im Sociálna poisťovňa pripomína, že zabudli splniť svoje povinnosti a môžu ich splniť dodatočne aj bez uloženia sankcií (ak odvádzateľ obratom zaplatí dlžné poistné, tak sa buď úplne vyhne penále alebo penále bude nižšie). Uvedený projekt je ďalším dôkazom proklientskeho prístupu, keď Sociálna poisťovňa nielen trestá za nesplnenie povinnosti, ale aj pripomína, že včasnou platbou predíde odvádzateľ poistného nárastu sankcií. V roku 2018 Sociálna poisťovňa rozoslala živnostníkom a ostatným SZČO spolu 219 892 správ (SMS správy a e-maily). Na základe upozornení SZČO dodatočne uhradili meškajúce poistné vo výške 4,68 mil. eur. Zamestnávateľom Sociálna poisťovňa v roku 2018 odoslala 444 555 SMS správ a e-mailov pripomínajúcich nezaplatené poistné. Na Výzvu Sociálnej poisťovne zamestnávateľia zareagovali zaplatením dlžného poistného v celkovej výške 57,53 mil. eur. V rámci uvedeného projektu Sociálna poisťovňa

odoslala v roku 2018 zamestnávateľom aj 135 739 správ (SMS správy a e-mailly) o neodovzdaných mesačných výkazoch poistného a príspevkov za ich zamestnancov. Na základe upozornenia Sociálna poisťovňa dostala 19 714 opravených mesačných výkazov od zamestnávateľov.

V závere roku 2018 Sociálna poisťovňa zaviedla do prevádzky rezervačný systém, ktorý umožňuje verejnosti objednať sa vopred na vybavovanie svojich dávok a plnenie svojich povinností v Sociálnej poisťovni. Vo verejnosti stretol s pozitívnym ohlasom.

Sťažnosti

2.7.

V roku 2018 Sociálna poisťovňa prijala celkom 451 sťažností, z toho 395 bolo prijatých ústredím a 56 pobočkami. Sťažnosti boli vybavované Sociálnou poisťovňou podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov. 267 sťažností vybavených prešetrovaním obsahovalo 297 samostatných bodov, ktoré sa týkali najmä dodržania zákonnej lehoty v oblasti dôchodkového poistenia, oblasti výberu poistného, správnosti postupu zamestnancov a oblasti lekárskej posudkovej činnosti. Ako opodstatnené boli preukázané sťažnosti v 83 bodov (27,95 %). O výsledku prešetrovania boli fyzické osoby a právnické osoby informované v zákonom stanovenej lehote. Vzhľadom na rozsah agendy vybavovanej Sociálnou poisťovňou je počet prijatých sťažností podľa zákona o sťažnostiach nízky, tzn. 0,01 % z celkového počtu konaní súvisiacich s predmetom sťažností.

Príjem a expedícia podaní

2.8.

Sociálna poisťovňa v roku 2018 celkovo vyexpedovala 5 549 971 ks listových zásielok prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. Na úhradu poštovného vynaložila 3 754 051,61 eur. Ústredie zabezpečilo expedíciu 2 428 915 ks listových zásielok. Pobočky Sociálnej poisťovne zabezpečili expedíciu 3 121 056 ks listových zásielok.

Ústrediu bolo v roku 2018 doručených 938 182 ks listových zásielok a pobočkám 1 047 597 ks listových zásielok. Celkovo bolo doručených 1 985 779 ks listových zásielok.

Sociálna poisťovňa v súlade so zákonom o e-Governmente realizuje príjem a expedíciu podaní aj prostredníctvom elektronickej schránky na portáli www.slovensko.sk. Sociálna poisťovňa po preverení, že klient má zriadenú elektronickú schránku, zasiela podania výlučne v elektronickej podobe. Celkovo bolo Sociálnej poisťovni v roku 2018 do elektronickej schránky doručených 463 165 podaní (z toho ústrediu 286 663 podaní a pobočkám 176 502 podaní) a odoslaných bolo 487 911 elektronických podaní (z toho ústredie odoslalo do elektronických schránok 249 577 podaní, pobočky 238 334 podaní).

Ľudské zdroje

2.9.

Prioritou Sociálnej poisťovne v oblasti riadenia ľudských zdrojov bolo cielené uplatňovanie personálnej, mzdovej a sociálnej politiky so zameraním na vytváranie podmienok na stabilizáciu zamestnancov, predchádzanie fluktuácie a zabezpečenie požadovaného počtu odborných zamestnancov podľa organizačnej a profesijnej štruktúry.

Z celkového plánovaného počtu 5 279 zamestnancov bolo k 31. decembru 2018 obsadených 5 195 pracovných miest. 327 zamestnancov je zo zákonných dôvodov v mimo evidenčnom stave (materská dovolenka, rodičovská dovolenka, uvoľnenie na výkon verejnej funkcie a pod.).

Ukazovateľ	Evidenčný stav zamestnancov	Z toho		Počet zamestnancov v mimoevidenčnom stave
		ženy	muži	
Plánovaný počet zamestnancov	5 279	x	x	x
Skutočnosť k 31. 12. 2018	5 195	4 615	580	327

Z celkového evidenčného počtu 5 195 zamestnancov bolo 376 vedúcich zamestnancov, čo predstavuje 7,24 %.

Osobitnú pozornosť Sociálna poisťovňa venuje vytváraniu podmienok na stabilizáciu zamestnancov. Počet prijatých zamestnancov v roku 2018 mierne prekračuje počet zamestnancov, ktorí skončili pracovný pomer:

Ukazovateľ – Pohyb zamestnancov	Ústredie	Pobočky	Spolu
uzatvorený pracovný pomer 2018	187	275	462
skončený pracovný pomer 2018	175	277	452

Fluktuácia zamestnancov v roku 2018 oproti predchádzajúcemu obdobiu nerástla z dôvodu prijatia účinných opatrení na jej zabránenie. Dôvodom skončenia pracovného pomeru v Sociálnej poisťovni v roku 2018 bol odchod do starobného dôchodku alebo výpoveď zo strany zamestnancov, podľa zistení Sociálnej poisťovne, z dôvodu vysokého pracovného nasadenia, nízkeho mzdového ohodnotenia, náročnosti práce a potreby neustáleho štúdia novelizácií zákona o sociálnom poistení.

Sociálna poisťovňa prijala rozsiahle opatrenia na zníženie fluktuácie, osobitne v sekcii dôchodkového poistenia a odbore lekárskej posudkovej činnosti, v ktorých sa prejavuje najviac. Prínosným už v procese výberu zamestnancov sa preukázalo obsadzovanie pracovných miest v sekcii dôchodkového poistenia po úspešnom absolvovaní personálno-psychologického posúdenia (v roku 2018 bolo zrealizovaných 173 výberových konaní uvedenou formou a prijatých 66 zamestnancov). Medzi opatrenia prijaté po vzniku pracovného pomeru patrí vstupné adaptačné vzdelávanie, program odbornej prípravy (v roku 2018 to bolo 125 vzdelávacích aktivít - 8 073 osobohodín), systematické vzdelávanie na prehlbovanie kvalifikácie (v roku 2018 Sociálna poisťovňa zorganizovala 216 vzdelávacích aktivít - 17 966 osobohodín pre 1 656 účastníkov). Pre posudkových lekárov Sociálna poisťovňa zabezpečila možnosť získavania odbornej spôsobilosti (prostredníctvom Slovenskej zdravotníckej univerzity). V roku 2018 absolvovalo vzdelávanie v špecializačnom odbore Posudkové lekárstvo prípravu 218 lekárov. Sociálna poisťovňa umožňuje lekárom uzatvárať pracovný pomer aj na skrátený úväzok (z 27 novoprijatých lekárov v roku 2018 predmetnú možnosť využilo 14 posudkových lekárov). V nadväznosti na mzdový poriadok účinný od 1. januára 2018 Sociálna poisťovňa pristúpila k zvýšeniu tarifnej mzdy zamestnancov podľa dĺžky získanej odbornej praxe v Sociálnej poisťovni (zvýšená mzda 530 zamestnancom sekcie

dôchodkového poistenia) a v nadväznosti na hodnotenia zamestnancov upravila aj osobné ohodnotenie zamestnancov. Pracovný pomer skončili 15 lekári takmer vo všetkých prípadoch z dôvodu odchodu na starobný dôchodok. Aj napriek čiastočným úspechom možno konštatovať, že poddimenzovanosť v danej oblasti naďalej pretrváva. K zvýšeniu tarifnej mzdy Sociálna poisťovňa pristúpila v roku 2018 vo vzťahu ku všetkým zamestnancom o 4 %.

Na stabilizáciu zamestnancov je orientovaná aj sociálna politika Sociálnej poisťovne s cieľom regenerácie pracovnej sily a zvýšenia kvality života zamestnancov, osobitne poskytovaním pracovného voľna s náhradou mzdy nad rámec stanovený Zákonníkom práce; poskytovaním rekreácií v doškoľovacích a rekreačných zariadeniach Sociálnej poisťovne, resp. v kúpeľoch Dudince a Trenčianske Teplice atď. Sociálna poisťovňa na príspevky v oblasti benefitov pre zamestnancov použila 821,71 tis. eur z vytvoreného sociálneho fondu, pričom najvýznamnejšími položkami boli čerpanie príspevku na stravovanie a peňažného príspevku na regeneráciu pracovnej sily, ale aj na nenávratnú sociálnu výpomoc pri zložitých životných situáciách, poskytovanie bezúročnej návratnej pôžičky zamestnancom, príspevkov na zdravotnú starostlivosť, tiež príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie odstupňované podľa dĺžky trvania pracovného pomeru, odmeny pri životných výročiach, odmeny pri pracovných výročiach vo väzbe na odpracované roky v organizácii.

Zahraničné vzťahy

2.10.

Prioritou Sociálnej poisťovne v oblasti zahraničných vzťahov v roku 2018 bola jej aktívna účasť na činnosti európskych orgánov a inštitúcií, najmä Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „Správna komisia“), Technickej komisie pre spracovanie údajov a pracovných skupín, zriadených Európskou komisiou, najmä Pracovnej skupiny pre sociálne otázky a Pracovnej skupiny pre oblasť vysielania zamestnancov. Činnosť Sociálnej poisťovne v roku 2018 bola zameraná najmä na aktivity súvisiace s projektom elektronickej výmeny údajov o sociálnom zabezpečení (EESSI) a prípravou na spustenie tohto projektu v júli 2019. Na zasadnutiach Správnej komisie, Pracovnej skupiny pre sociálne otázky a Pracovnej skupiny pre oblasť vysielania zamestnancov sa prerokovávali najmä problémy súvisiace s revíziou koordinačných nariadení, uplatňovaním nárokov na dávky v nezamestnanosti a s vysielaním zamestnancov. Sociálna poisťovňa sa aktívne zúčastňovala aj zasadnutí Európskej platformy pre boj proti omylom a podvodom v sociálnom zabezpečení a Európskej platformy sociálneho zabezpečenia (ESIP).

Sociálna poisťovňa predkladala stanoviská, návrhy, inštrukcie a nóty súvisiace s aplikáciou koordinačných nariadení, vypracovala viaceré materiály a dotazníky o systéme sociálneho poistenia v Slovenskej republike pre Medzinárodnú inštitúciu sociálneho zabezpečenia ESIP a pre Európsku komisiu. Prioritou v činnosti Sociálnej poisťovne boli opatrenia na potieranie nelegálneho zamestnávania a proti obchádzaniu pravidiel pri vysielaní zamestnancov z tretích krajín, najmä vo vzťahu k Srbskej republike. Sociálna poisťovňa pripravila v roku 2018 formuláre na vykonávanie zmluvy o sociálnom zabezpečení s Japonskom a s Čiernou Horou.

Sociálna poisťovňa v roku 2018 pokračovala v realizácii Medzinárodných poradenských dní s Rakúskou republikou, Nemeckou spolkovou republikou, Maďarskom a Českou republikou, na ktorých zamestnanci Sociálnej poisťovne spolu so zahraničnými expertmi poskytovali informácie klientom z dotknutých krajín najmä z oblasti dôchodkového poistenia.

V roku 2018 zástupcovia Sociálnej poisťovne viedli bilaterálne rokovania so zástupcami Maďarskej štátnej pokladnice, Českej správy sociálneho zabezpečenia, Inštitúcie sociálneho

poistenia v Poľsku, Výboru pre prácu a sociálne veci Iránskeho poradného zhromaždenia a s delegáciami z Moldavska a Gruzínska.

Sociálna poisťovňa naďalej prevádzkovala portál Info English a Info Deutsch, prostredníctvom ktorých klienti podávali dopyty a podania v anglickom a nemeckom jazyku, pričom bol zaznamenaný výrazný nárast podaní klientov. Sociálna poisťovňa súčasne prevádzkovala aj telefonickú linku portálu Info English.

3. Dôchodkové poistenie

Podľa § 179 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o sociálnom poistení dôchodkové poistenie vykonáva ústredie Sociálnej poisťovne, ktoré predovšetkým rozhoduje o nároku na dôchodkovú dávku a jej sume z I. piliera, a to v prvom aj v druhom stupni. Zároveň vypláca dôchodkové dávky, ako aj iné dávky, ktoré sa podľa právnych predpisov vyplácajú spolu s dôchodkovou dávkou.

Podľa § 178 ods. 1 písm. c) a d) zákona o sociálnom poistení pobočky Sociálnej poisťovne prijímajú a spisujú žiadosti o dôchodok, vrátane žiadostí o dôchodok zo starobného dôchodkového sporenia. V dávkovom dôchodkovom konaní vykonávajú úkony na zistenie skutočného stavu veci, najmä zabezpečujú listinné dôkazy a vyhotovujú zápisnice o ústnom rokovaní s účastníkmi konania. Ďalej rozhodujú o sociálnom dôchodku, vyhotovujú evidenčné listy dôchodkového poistenia (ELDP), riešia nezrovnalosti zistené v elektronických evidenčných listoch dôchodkového poistenia (eELDP) doručených zamestnávateľmi a vykonávajú aj konzultačnú a poradenskú činnosť, vrátane informatívneho výpočtu dôchodku.

Rozhodovanie o nároku na dôchodkovú dávku a jej výplatu

3.1.

V oblasti rozhodovania o nárokoch občanov na dôchodkové dávky a ich výplatu Sociálna poisťovňa v roku 2018 zaznamenala a vykonala nasledovné úkony:

a) počet podaní vo veciach dôchodkového poistenia*	443 837,
b) počet žiadostí o dôchodkovú dávku doručených ústrediu (z toho doručených zo zahraničia 2 781)	98 859,
c) počet vydaných rozhodnutí	1 864 002,
• z automatického spracovania	
počet celkovo vydaných rozhodnutí o dôchodkovej dávke,	1 568 357,
z toho	
- valorizácia dôchodkových dávok	1 411 375,
- zvýšenie starobného dôchodku	153 420,
- zvýšenie príspevku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách	3 562,
• z individuálneho spracovania	
počet celkovo vydaných rozhodnutí o dôchodkovej dávke,	295 645,
z toho	
- priznaných dôchodkových dávok na žiadosť (v odbore zahraničných agend 13 845)	88 009,
- zamietnutých žiadostí o dôchodkovú dávku	9 905,

(predčasných starobných dôchodkov 1 664)	
- vydaných zmenových rozhodnutí	197 731,
d) počet dokumentov zaslaných do e-schránok (napr. oznámenia o vykonaní zrážok exekútorom, poskytovanie informácií bankám, daňovým úradom a súdom)	210 259,
e) počet preddavkovo vyplácaných dôchodkových dávok	3 935.

* vrátane žiadostí o dôchodkovú dávku doručených ústrediu; do celkového počtu doručených podaní sa započítavajú aj podania prijaté e-mailom, informačno-poradenským centrom a e-Portálom Slovensko

V roku 2018 Sociálna poisťovňa priemerne mesačne vyplácala 1 722 929 dôchodkov. Sociálna poisťovňa ku dňu 31. decembru 2018 vyplácala 1 730 243 dôchodkov.

Sociálna poisťovňa v roku 2018 v oblasti dôchodkového poistenia plnila bežné i mimoriadne úlohy a vykonávala aj ďalšie činnosti súvisiace s agendou dôchodkového poistenia v rozsahu:

a) výplata dôchodkových dávok

- v hotovosti mesačne priemerne 402 595 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2017 menej o 6 855 poberateľov dôchodku, ktorým sa vypláca dôchodok takouto formou výplaty,
- na osobné účty v bankách priemerne 964 367 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2017 viac o 16 602 poberateľov dôchodku,
- poberateľom dôchodkov žijúcich v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby:
 - hromadným poukazom na účet zariadenia priemerne 15 316 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2017 menej o 244 poberateľov dôchodku,
 - na osobné účty poberateľov dôchodkových dávok priemerne 2 134 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2017 viac o 212 poberateľov dôchodku;

b) evidencia spisových materiálov a ich spracovanie

- v evidencii dávkovej registratúry je uložených cca 2 100 000 dávkových spisov,
- v evidencii nárokových podkladov je uložených cca 14 500 000 ELDP,
- v evidencii likvidačných dokladov je zaradených približne 2 500 000 dokladov,

c) skenovanie nárokových podkladov v rozsahu cca 229 921 nárokových podkladov potrebných pre posúdenie nároku na dôchodok;

d) automatická kontrola údajov uvedených v eELDP s údajmi evidovanými v informačnom systéme Jednotný výber poistného (JVP), Sociálnej poisťovni bolo doručených 1 343 086 eELDP, pričom v 1 125 341 eELDP sa údaje zhodovali s údajmi evidovanými v informačnom systéme JVP (83,79 %).

Zložitosť bežného výkonu agendy dôchodkového poistenia znásobená plnením mimoriadnych úloh určených novelami zákona o sociálnom poistení si vyžiadala vysoké pracovné nasadenie zamestnancov Sociálnej poisťovne. V roku 2018 zamestnanci sekcie dôchodkového poistenia v režime nadčasových prác odpracovali 22 404 hodín a vybavili 80 072 dávkových spisov.

Sociálna poisťovňa k 31. decembru 2018 vykonávala zrážky 34 622 poberateľom dôchodkových dávok.

V roku 2018 bolo doručených 3 524 príkazov na vymáhanie pohľadávok Sociálnej poisťovne (napr. pohľadávky na poistnom a na dávkach sociálneho poistenia) zrážkami z dôchodkových dávok a 636 zmenových príkazov.

Hromadné úpravy dávok dôchodkového poistenia

3.2

Sociálna poisťovňa rozhodovala v roku 2018 o siedmich hromadných úpravách dávok dôchodkového poistenia, a to:

- a) **Nové určenie sumy starobného dôchodku priznaného podľa právnych predpisov účinných pred 1. januárom 2004**
Sociálna poisťovňa v roku 2018 ukončila rozhodovanie o novom určení sumy starobného dôchodku. O určení novej sumy dôchodku bolo vydaných 77 740 rozhodnutí. Priemerná mesačná suma zvýšenia je 42,26 eur (Sociálna poisťovňa na svojej webovej stránke zverejnila kalkulačku na informatívne posúdenie nároku na nové určenie sumy starobného dôchodku);
- b) **Nové určenie sumy vyrovnávacieho príplatku k 31. januáru 2018**
Sociálna poisťovňa v roku 2018 novo určila sumu 881 poberateľom starobného dôchodku, ktorým sa vyplácal vyrovnávací príplatok alebo bola výplata vyrovnávacieho príplatku zastavená. V roku 2018 Sociálnu poisťovňu požiadalo o priznanie vyrovnávacieho príspevku 246 poberateľov dôchodku.
- c) **Zvýšenie starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania dôchodku**
Zvýšenie 174 532 starobných dôchodkov od 1. januára 2018 bolo Sociálnou poisťovňou vykonané ex offo na základe údajov evidovaných v informačnom systéme Sociálnej poisťovne, z toho automaticky bolo zvýšených 153 420 starobných dôchodkov a individuálne 21 112 starobných dôchodkov.
- d) **Prepočet zrážok z dôchodkových dávok**
Z dôvodu zmeny sumy životného minima od 1. júla 2018 bolo Sociálnou poisťovňou prepočítaných 60 109 zrážok, z toho automaticky 33 073. Suma zrážky sa nezmenila 23 414 dôchodcom.
- e) **Vianočný príspevok**
Sociálna poisťovňa vyplatila v decembri 2018 vianočný príspevok 1 179 494 poberateľom dôchodku v celkovej sume 74 188 318,09 eur.
- f) **Valorizácia**
Od 1. januára 2019 bolo Sociálnou poisťovňou valorizovaných 1 724 322 dôchodkov, z toho pevnou sumou 372 551 a percentom 1 351 771 dôchodkov. Celková mesačná suma zvýšenia bola 15 603 954 eur. Priemerná mesačná suma zvýšenia na jeden valorizovaný dôchodok bola 9,05 eur. Rozhodnutia o zvýšení vyhotovené automaticky boli Sociálnou poisťovňou zasielané poberateľom dôchodkov od 28. decembra 2018 do 14. januára 2019 postupne v celkovom počte 1 411 375. Príplatok za štátnu službu k dôchodku Sociálna poisťovňa od 1. januára 2019 zvýšila 130 poberateľom. Celková mesačná suma zvýšenia bola 1 041 eur.
- g) **Zvýšenie príspevku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách**
Od 1. januára 2019 Sociálna poisťovňa automaticky zvýšila sumu príspevku 3 562 poberateľkám vdovského dôchodku a poberateľom vdoveckého dôchodku po účastníkovi národného boja za oslobodenie.

Opravné prostriedky v dôchodkovom poistení

3.3.

Vo veciach dôchodkového poistenia bolo v roku 2018 doručených druhostupňovému orgánu 3 996 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 254 správnych žalôb. Sociálnou poisťovňou bolo vydaných 2 617 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 2 080 rozhodnutí a 509 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie a 227 rozhodnutí bolo procesného charakteru. Na krajských súdoch bolo ukončených 327 súdnych sporov a na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo ukončených 170 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov bolo v roku 2018 účastníkmi konania podaných 19 kasačných sťažností a Sociálna poisťovňa podala 13 kasačných sťažností. Najčastejšími dôvodmi podávania odvolaní a správnych žalôb bol nesúhlas s výškou dôchodku, s dátumom vzniku invalidity a s uznanou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Ďalšie údaje z oblasti dôchodkového poistenia sú uvedené v prílohách č. 3 až 5.

4. Nemocenské poistenie, úrazové poistenie, poistenie v nezamestnanosti a garančné poistenie

Výkon agendy nemocenského poistenia, úrazového poistenia okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia patrí v súlade s § 178 ods. 1 písm. a) bod 2 až 7 zákona o sociálnom poistení do pôsobnosti pobočiek, ktoré sú pri svojej práci usmerňované ústredím Sociálnej poisťovne. Vo veciach úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty podľa § 179 ods. 1 písm. a) bod 1 až 3 zákona o sociálnom poistení je pôsobnosť daná ústrediu Sociálnej poisťovne.

Nemocenské poistenie

4.1.

Činnosť Sociálnej poisťovne pri výkone agendy nemocenských dávok v roku 2018 dokumentuje:

a) počet vyplatených nemocenských dávok	2 019 863,
b) suma vyplatených nemocenských dávok	661 235 421,63 eur,
c) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o nemocenských dávkach	802 474,
d) počet vystavených potvrdení o nemocenských dávkach	345 196,
e) počet vystavených štruktúrovaných elektronických dokumentov pre iné členské štáty, príp. e-formulárov	1 919.

Vo veciach nemocenského poistenia bolo v roku 2018 doručených druhostupňovému orgánu 553 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 6 správnych žalôb. Sociálnou poisťovňou bolo vydaných 493 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 320 rozhodnutí, 152 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie a 21 rozhodnutí bolo procesného charakteru. Na krajských súdoch bolo ukončených 7 súdnych sporov a na Najvyššom súde Slovenskej republiky boli ukončené 4 súdne spory. Proti rozsudkom krajských súdov bola v roku 2018 účastníkmi konania podaná 1 kasačná sťažnosť a Sociálna poisťovňa nepodala žiadnu kasačnú sťažnosť. Dôvodom podávania odvolaní a správnych žalôb v roku 2018 bol najmä nepriznanie nemocenskej dávky a nespokojnosť klientov s výškou priznanej nemocenskej dávky.

Úrazové poistenie

4.2.

Činnosť Sociálnej poisťovne pri výkone agendy úrazových dávok v roku 2018 dokumentuje:

a) počet vyplatených úrazových dávok	43 370,
b) suma vyplatených úrazových dávok	20 445 900,78 eur,
c) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o úrazových dávkach	24 269,
d) počet vystavených potvrdení o úrazových dávkach	4 631.

Sociálna poisťovňa zaevidovala v roku 2018 celkom 14 492 poistných udalostí, tzn. pracovných úrazov a chorôb z povolania (z toho 423 utrpených mimo územia Slovenskej republiky), z toho 13 977 pracovných úrazov a 305 chorôb z povolania. Z celkového počtu zaevidovaných poistných udalostí bolo v 210 prípadoch zistené, že sa nejedná o pracovný úraz alebo chorobu z povolania.

Činnosť ústredia Sociálnej poisťovne pri výkone agendy úrazových rent a pozostalostných úrazových rent (ďalej len „renty“) v roku 2018 možno zhrnúť nasledovne:

a) počet vyplatených rent	88 724,
b) suma vyplatených rent	27 731 052,44 eur,
c) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o rentách, vrátane valorizačných rozhodnutí	8 141,
d) počet vystavených potvrdení o rentách	151.

Sociálna poisťovňa uzavrela v roku 2018 dohody o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia s poškodenými v celkovej sume 303 732,21 eur. Zvýšenie (valorizáciu) rent od 1. januára 2019 o 2,6 % (medziročný rast spotrebiteľských cien za prvý polrok 2018 určený štatistickým úradom podľa § 89 ods. 8 zákona o sociálnom poistení) Sociálna poisťovňa, ústredie, v roku 2018 zabezpečila 7 155 poberateľom.

Vo veciach úrazového poistenia bolo v roku 2018 doručených druhostupňovému orgánu 228 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 41 správnych žalôb. Sociálnou poisťovňou bolo vydaných 192 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 106 rozhodnutí a 86 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie. Na krajských súdoch bolo ukončených 49 súdnych sporov a na Najvyššom súde bolo ukončených 34 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov bolo v roku 2018 účastníkmi konania podaných 16 kasačných sťažností a Sociálna poisťovňa podala 4 kasačné sťažnosti. Dôvodmi podávania odvolaní a správnych žalôb v roku 2018 boli najmä nesúhlas s určeným poklesom pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty, s neuznaním úrazu za pracovný zamestnávateľom, s priznaním nároku na dávku, ale súčasným nepriznaním nároku na jej výplatu, z dôvodu premlčania a so stanovením miery zavinenia na vzniku pracovného úrazu zamestnávateľom.

Poistenie v nezamestnanosti a garančné poistenia

4.3.

Činnosť Sociálnej poisťovne pri výkone agendy dávky v nezamestnanosti v roku 2018 dokumentuje:

a) počet vyplatených dávok v nezamestnanosti	451 523,
b) suma vyplatených dávok v nezamestnanosti	183 722 780,58 eur,
c) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o dávke v nezamestnanosti	209 071,

d) počet vystavených potvrzení o dávce v nezamestnanosti	81 700,
e) počet vystavených štruktúrovaných elektronických dokumentov	16 143,
f) počet prijatých štruktúrovaných elektronických dokumentov	21 417.

V priebehu roka 2018 Sociálna poisťovňa riešila 12 591 prípadov vo veciach dávok v nezamestnanosti súvisiacich s koordinačnými nariadeniami Európskej únie. V roku 2018 boli Sociálnej poisťovni doručené žiadosti o náhradu dávok v nezamestnanosti v zmysle nariadenia (ES) č. 883/2004 a vykonávacieho nariadenia č. 987/2009 z členských štátov Európskej únie v 513 prípadoch v sume 560 595,57 eur. Sociálna poisťovňa uplatnila v roku 2018 voči členským štátom Európskej únie požiadavky na náhradu v 7 684 prípadoch v sume 21 208 100,50 eur.

Činnosť Sociálnej poisťovne pri výkone agendy dávky garančného poistenia v roku 2018 dokumentuje:

a) počet vyplatených dávok garančného poistenia	1 702,
b) suma vyplatených dávok garančného poistenia	2 579 122,20 eur,
c) počet platobne neschopných zamestnávateľov	63,
d) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o dávke garančného poistenia	1 900,
e) počet vystavených potvrzení o dávke garančného poistenia	92.

Vo veciach poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia bolo v roku 2018 doručených druhostupňovému orgánu 328 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 22 správnych žalôb. Sociálnou poisťovňou bolo vydaných 332 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 283 rozhodnutí a 49 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie. Na krajských súdoch bolo ukončených 16 súdnych sporov a na Najvyššom súde bolo ukončených 7 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov boli v roku 2018 účastníkmi konania podané 3 kasačné sťažnosti. Najčastejšími dôvodmi podávania odvolaní a správnych žalôb v roku 2018 boli nepriznanie dávky, nesúhlas s výškou dávky alebo s povinnosťou vrátiť dávku, resp. časť dávky pri spätnom vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie.

5. Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia

Sociálna poisťovňa v súlade s § 179 ods. 1 písm. k) zákona o sociálnom poistení vykonávala lekársku posudkovú činnosť posudkovými lekármi, ako zamestnancami ústredia Sociálnej poisťovne, v rámci I. aj II. stupňa konania na účely sociálneho poistenia, t. j. nemocenského, dôchodkového a úrazového poistenia.

5.1. Lekárska posudková činnosť posudkových lekárov vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť pobočiek Sociálnej poisťovne – I. stupeň

a) Lekárska posudková činnosť nemocenského poistenia

Lekárska posudková činnosť nemocenského poistenia so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov na nemocenské poistenie zahŕňa kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrovujúcim lekárom a kontrolu dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca. Kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu vykonávali posudkoví lekári dislokovaní na pobočkách.

V roku 2018 posudkoví lekári vykonali kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu u 683 210 dočasne práceneschopných osôb. Z uvedeného počtu bola v 72 294 prípadoch dočasná pracovná neschopnosť ošetrojúcim lekárom v rámci uvedenej kontroly ukončená, z toho na podnet posudkového lekára pobočky bolo ukončených až 33 584 prípadov.

Dodržiavanie liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca, ktorý určil ošetrojúci lekár, organizuje posudkový lekár a kontroluje určený zamestnanec pobočky Sociálnej poisťovne. V roku 2018 zamestnanci pobočiek vykonali kontrolu dodržiavania liečebného režimu u 88 096 dočasne práceneschopných osôb. Z uvedeného počtu bola v 4 907 prípadoch dočasná pracovná neschopnosť ošetrojúcim lekárom po vykonanej kontrole ukončená. Porušenie liečebného režimu bolo zistené v 893 prípadoch, pričom celkový hmotný postih na dávke nemocenské predstavoval sumu vo výške 87 445,73 eur. Za porušenie povinností poistenca stanovených v § 227 zákona o sociálnom poistení uložila Sociálna poisťovňa právoplatným rozhodnutím 132 pokút s celkovým postihom v sume 2 409,80 eur.

Sociálna poisťovňa sleduje a každý mesiac štatisticky vyhodnocuje ukazovatele týkajúce sa dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz (vrátane pracovného úrazu a choroby z povolania) podľa priemerného počtu nemocensky poistených osôb. Na základe týchto pravidelných štatistických rozborov porovnáva vývoj dočasnej pracovnej neschopnosti v Slovenskej republike za jednotlivé obdobia. Priemerné percento dočasnej pracovnej neschopnosti v roku 2018 dosiahlo hodnotu 3,783 %, priemerná doba trvania 1 prípadu dočasnej pracovnej neschopnosti bola 42,99 dňa.

b) Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia

Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa, choroby a stavu nezaopatreného dieťaťa, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť. Posudkoví lekári Sociálnej poisťovne v roku 2018 prerokovali na účely invalidity v rámci zisťovacej lekárskej prehliadky, kontrolnej lekárskej prehliadky a na účely ostatných konaní (bezvládnosti, invalidita z mladosti, nezaopatrenosť dieťaťa, návrh na zastavenie výplaty dôchodku, návrh na zastavenie konania, konanie o opravnom prostriedku – odvolaní) spolu 74 117 prípadov. V rámci zisťovacích prehliadok na účely invalidity posudkoví lekári prerokovali 25 089 prípadov, z toho bola:

- uznaná invalidita s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, ale najviac 70 % v 14 529 prípadoch,
- uznaná invalidita s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v 5 263 prípadoch,
- neuznaná invalidita v 5 297 prípadoch.

Kontrolných lekárskech prehliadok bolo v roku 2018 vykonaných 41 729, pričom bola:

- invalidita uznaná naďalej s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, ale najviac 70 % v 26 791 prípadoch,
- invalidita uznaná naďalej s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v 10 233 prípadoch,
- zmena invalidity na nižšiu % skupinu v 1 210 prípadoch,
- zmena invalidity na vyššiu % skupinu v 2 990 prípadoch,
- neuznaná invalidita v 505 prípadoch.

c) Lekárska posudková činnosť úrazového poistenia

Lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa posudzovanie poklesu pracovnej schopnosti, posudzovanie zdravotnej spôsobilosti poškodeného absolvovať pracovnú rehabilitáciu alebo rekvalifikáciu na účely opätovného zaradenia do pracovného procesu, kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch a posudzovanie účelnosti vynaložených nákladov spojených s liečením.

Posudkoví lekári Sociálnej poisťovne prerokovali celkom 4 970 prípadov, z toho na účely:

- úrazovej renty 422 prípadov,
- jednorazového vyrovnania 67 prípadov,
- kontroly bodového ohodnotenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia 3 158 prípadov,
- kontroly posudzovania účelnosti nákladov spojených s liečením 991 prípadov a
- ostatných 332 prípadov (kontrolné lekárske prehliadky, odvolacie konania, návrhy na zastavenie konania, návrhy na zastavenie výplaty dávky, rekvalifikácia).

5.2.

Lekárska posudková činnosť posudkových lekárov vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť ústredia Sociálnej poisťovne – II. stupeň

V roku 2018 jedenásť posudkových lekárov Sociálnej poisťovne vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť ústredia v rámci odvolacích konaní ukončilo 3 108 prípadov. Objektívnosť a správnosť posudzovania zdravotného stavu posudkovými lekármi Sociálna poisťovňa sledovala formou recenzie lekárskeho správ pri zisťovacích lekárskeho prehliadkach a kontrolných lekárskeho prehliadkach. Za rok 2018 bolo Sociálnou poisťovňou zrecenzovaných 72 147 lekárskeho správ. V roku 2018 bolo posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne zrecenzovaných ďalších 95 lekárskeho správ v rámci špecifickej recenznej činnosti, spočívajúcej v kontrole lekárskeho správ z posudzovania zdravotného stavu poistencov v rámci realizácie rozsudkov príslušných súdov.

Úhrada za zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia poskytovateľom zdravotnej starostlivosti za rok 2018 predstavovala sumu 1 210 594,33 eur.

6. Právna služba a legislatíva

Právna služba

6.1.

Sociálna poisťovňa v roku 2018 zabezpečovala právnu službu v oblasti uplatňovania náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v oblasti sprístupňovania informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov a v oblasti uplatňovania nárokov v súdnych konaniach.

V súvislosti s uplatňovaním náhrady škody podľa zákona o zodpovednosti za škodu Sociálna poisťovňa v roku 2018 zaevidovala 18 žiadostí fyzických osôb o náhradu škody za nesprávny úradný postup Sociálnej poisťovne, resp. za vydanie nezákonného rozhodnutia. Z uvedeného počtu žiadostí boli nároky žiadateľov v 11-tich prípadoch zamietnuté z dôvodu, že neboli preukázané zákonné predpoklady tejto zodpovednosti za škodu, v dvoch prípadoch sa

na žiadosti neprihliadalo z dôvodu, že na základe výzvy Sociálnej poisťovne žiadatelia žiadosť nedoplnili o zákonom stanovené náležitosti a v 5-tich prípadoch ešte neboli žiadosti o náhradu škody predbežne prerokované.

V roku 2018 bolo podľa zákona o slobode informácií podaných 212 žiadostí o sprístupnenie informácií. Z uvedeného počtu žiadostí Sociálna poisťovňa sprístupnila informácie v 198 prípadoch, v dvoch prípadoch žiadosť vybavila odkazom na zverejnenú informáciu, v 10-tich prípadoch vydala rozhodnutie o odmietnutí sprístupnenia informácie a v dvoch prípadoch žiadosti odložila z dôvodu, že žiadosti neobsahovali predpísané náležitosti a žiadatelia na výzvu žiadosť nedoplnili. Dôvodom odmietnutia sprístupnenia informácií bolo, že podliehali režimu osobitných právnych úprav, podľa ktorých žiadateľom nevzniklo právo na prístup k informáciám, resp. že Sociálna poisťovňa nemala požadované informácie k dispozícii. Proti rozhodnutiu o odmietnutí sprístupnenia informácií boli podané dve odvolania, ktoré boli zamietnuté a prvostupňové rozhodnutia Sociálnej poisťovne potvrdené.

V rámci uplatňovania nárokov v súdnom konaní Sociálna poisťovňa v roku 2018 evidovala 88 súdnych sporov, z toho 3 spory obchodno-právnej povahy, 75 sporov občiansko-právnej povahy a 10 sporov pracovno-právnej povahy. V 11 súdnych sporoch je Sociálna poisťovňa aktívne legitimovaná a v 77 sporoch pasívne legitimovaná. Spory sa týkajú najmä nesplnených záväzkov z obchodných zmlúv, náhrady škody podľa zákona o zodpovednosti za škodu, ochrany osobnosti, nesprístupnenia informácií a spory z pracovno-právnych vzťahov.

Legislatíva

6.2.

Sociálna poisťovňa v priebehu roka 2018 v rámci vnútorného pripomienkového konania Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a medzirezortného pripomienkového konania ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy vypracúvala stanoviská k návrhom právnych predpisov týkajúcich sa činnosti Sociálnej poisťovne a sociálneho poistenia.

Pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov Sociálna poisťovňa participovala najmä na novelách zákona o sociálnom poistení.

Sociálna poisťovňa na základe poznatkov z uplatňovania právnych predpisov v praxi podáva Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky aj iniciatívne návrhy na legislatívne zmeny v oblasti sociálneho poistenia.

7. Ekonomika a správa fondov

Rozpočet a jeho plnenie

7.1.

Rozpočet Sociálnej poisťovne na rok 2018 schválila Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 985 z 13. decembra 2017.

Predpokladané zdroje na rok 2018 predstavovali 8 512,2 mil. eur a výdavky 7 989,7 mil. eur.

Schválený rozpočet Sociálnej poisťovne na rok 2018 (ďalej len „schválený rozpočet na rok 2018“) bol zostavený v podmienkach zákona o sociálnom poistení účinného k termínu jeho spracovania s premietnutím finančného dopadu zákona č. 266/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o sociálnom poistení (zjednotenie hraníc uplatňovaných v rámci konania o predpísaní poistného a penále a zavedenie hranice, od ktorej sa budú vymáhať preplatky

na dávkach, zvyšovanie dôchodkových dávok od roku 2018 o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, zvyšovanie úrazových dávok o minimálne 2 %, zjednotenie podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti pre všetkých poistencov, ktorí platili poistné na poistenie v nezamestnanosti, zjednotenie dĺžky podporného obdobia v nezamestnanosti pre všetkých poistencov na 6 mesiacov a úprava možnosti použitia finančných prostriedkov základných fondov, v ktorých sa vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, aj po 31. decembri 2017), ako aj dopadu opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 227/2017 Z. z. o úprave dôchodkového veku a referenčného veku pre rok 2018. Rozpočet Sociálnej poisťovne na rok 2018 zohľadnil makroekonomické prognózy Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií Slovenskej republiky zverejnené 21. septembra 2017 a Ministerstvom financií Slovenskej republiky navrhovanú výšku príjmov a výdavkov.

Príjmy Sociálnej poisťovne v bežnom roku 2018 (bez prevodu z minulých rokov) dosiahli výšku 8 213,3 mil. eur, čo je 102,7 %-né plnenie rozpočtu. V príjmoch Sociálnej poisťovne je zahrnutý aj príjem 106,4 mil. eur zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na krytie deficitu v dôsledku zavedenia II. piliera a ako finančná výpomoc z dôvodu platobnej neschopnosti základného fondu starobného poistenia podľa § 157 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Zdroje Sociálnej poisťovne, vrátane prevodu prostriedkov z minulého roka v hodnotenom období boli 8 779,0 mil. eur. Výdavky (náklady) Sociálnej poisťovne v roku 2018 dosiahli výšku 8 112,7 mil. eur. Hospodárenie Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2018 skončilo bilančným rozdielom 666,3 mil. eur, čo je o 143,7 mil. eur lepší výsledok, ako bol predpoklad v rozpočte. Na starobné dôchodkové sporenie boli postúpené príspevky dôchodkovým správcovským spoločnostiam v roku 2018 spolu s penále v sume 628,1 mil. eur, čo je v porovnaní s rozpisom viac o 9,7 mil. eur.

Správny fond

7.2.

Správny fond Sociálnej poisťovne bol v roku 2018 tvorený:

- a) vo výške 2,4 % z poistného a z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom, čo predstavuje 193,5 mil. eur,
- b) vo výške 0,25 % z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie v sume 1,5 mil. eur,
- c) z ostatných príjmov v zmysle zákona o sociálnom poistení v sume 1,1 mil. eur.

Na zabezpečenie svojej činnosti v roku 2018 použila Sociálna poisťovňa 153,2 mil. eur, tzn. o 42,9 mil. eur menej, ako mala vytvorené zdroje v správnom fonde a o 10,7 mil. eur menej ako bolo rozpočtované. Hospodárenie s finančnými prostriedkami správneho fondu za rok 2018 je uvedené v nasledujúcom prehľade v tis. eur:

Ukazovateľ	Rozpis rozpočtu na rok 2018	Rozpis rozpočtu na rok 2018 po úpravách	Skutočnosť v roku 2018	% plnenia 3/2
a	1	2	3	4
Bežné výdavky	105 430	150 984	147 048	97,39
v tom:				
- mzdy	57 657	73 560	72 655	98,77

- poistné a príspevok do poisťovní	21 922	28 329	27 583	97,37
- tovary a služby	25 353	47 864	45 729	95,54
- bežné transfery	498	1 231	1 081	87,81
Kapitálové výdavky	2 420	12 880	6 155	47,79
v tom:				
- všeobecné investície	570	6 781	3 154	46,51
- výdavky na informačno-komunikačné technológie	1 850	6 099	3 001	49,20
Spolu použitie správneho fondu	107 850	163 864	153 203	93,49

Správny fond bol v roku 2018 použitý v celkovej výške 153 203 tis. eur, čo predstavuje čerpanie rozpočtu (163 864 tis. eur) na 93,49 %.

Na skutočne použitých prostriedkoch správneho fondu Sociálnej poisťovne bol podiel:

- a) bežných výdavkov 95,98 %, v tom na
 - mzdy 49,41 %,
 - poistné a príspevky do poisťovní 18,76 %,
 - tovary a služby 31,10 %,
 - bežné transfery 0,74 %.
- b) kapitálových výdavkov v objeme 4,02 %.

Výber poistného

7.3.

Pri financovaní sociálneho poistenia je jednou z rozhodujúcich činností Sociálnej poisťovne výber poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „poistné“). Ukazovateľ úspešnosti výberu poistného vyjadruje platobnú disciplínu právnických osôb a fyzických osôb ako odvádzateľov voči Sociálnej poisťovni. Zároveň vyjadruje aj úroveň komunikácie pobočiek Sociálnej poisťovne s odvádzateľmi poistného a kvalitu ich práce s pohľadávkami súvisiacimi s nezaplateným poistným. Ukazovateľ úspešnosti výberu poistného Sociálnou poisťovňou bol v období mesiacov január až december 2018 na úrovni 101,6 % (uvedené číslo zohľadňuje aj postúpenie pohľadávok Sociálnej poisťovne voči zdravotníckym zariadeniam do roku 2016 bližšie uvedené v časti 7.4.).

Rozhodovacia činnosť pobočiek Sociálnej poisťovne podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 1., 8. a 9. vo veciach poistného, penále, pokút a vo veci vzniku, resp. zániku sociálneho poistenia je jednou z činností podporujúcich udržanie a posilnenie platobnej disciplíny odvádzateľov.

V roku 2018 pobočky vydali v uvedenej oblasti celkom 243 532 rozhodnutí:

Rozhodnutia boli vydané vo veci	Počet rozhodnutí
poistného dobrovoľne poistenej fyzickej osobe (NP, DP, PvN) (r. 2004 – 2018)	563
penále dobrovoľne poistenej fyzickej osobe (NP, DP, PvN) (r. 2004 – 2018)	1 594
poistného zamestnávateľovi (r. 2004 - 2018)	57 359
poistného SZČO (r. 2004 - 2018)	39 931
penále zamestnávateľovi (r. 2004 - 2018)	45 663
penále SZČO (r. 2004 - 2018)	67 445

pokuty zamestnávateľovi a SZČO	6 365
účasti na NP a DZ, resp. od 1.1.2004 vydané vo veci vzniku, prerušenia a zániku sociálneho poistenia	7 493
rozhodnutia vydané v zmysle § 217 ods. 1 - (autoremedúra)	1 398
iné rozhodnutia (prerušenie konania, zastavenie konania, obnova konania, vrátenie poistného atď.)	15 721
Spolu	243 532

Sociálna poisťovňa je aj príslušnou inštitúciou na určenie uplatniteľnej legislatívy a následné vystavenie potvrdenia o uplatniteľnej legislatíve tzv. prenosného dokumentu A1 vyslaným osobám a osobám vykonávajúcim zárobkovú činnosť na území viacerých členských štátov Európskej únie v zmysle koordinačných nariadení Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie. V roku 2018 bolo Sociálnej poisťovni, ústredie, doručených 29 216 žiadostí o určenie uplatniteľnej legislatívy a pobočkám Sociálnej poisťovne bolo doručených 95 987 žiadostí o vystavenie prenosných dokumentov A1 z dôvodu vyslania zamestnancov. Spolu bolo v roku 2018 Sociálnej poisťovni doručených 125 203 žiadostí. Sociálna poisťovňa vystavila 135 681 prenosných dokumentov A1 (vyšší počet oproti doručeným z dôvodu prechodu medzi rokmi), čo je v porovnaní s rokom 2017 nárast o 21 508 prenosných dokumentov A1.

V rámci výkonu agendy starobného dôchodkového sporenia Sociálna poisťovňa vydáva akceptačné listy a sprostredkováva ponuky dôchodkov životných poisťovní a dôchodkových správcovských spoločností. V súvislosti s prestupmi sporiteľov z jednej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do inej bolo v roku 2018 vydaných pobočkami Sociálnej poisťovne 30 870 akceptačných listov, ktoré sú podmienkou pre zápis prestupovej zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení do registra zmlúv.

V roku 2018 bolo prijatých 2 647 žiadostí o dôchodok zo starobného dôchodkového sporenia, na základe ktorých bolo uzatvorených 1 659 zmlúv o vyplácaní uvedeného dôchodku, najmä formou jednorazového výberu (1 031 zmlúv) a doživotného dôchodku (386 zmlúv), ktorého priemerná suma bola v roku 2018 vo výške 23,38 eur.

V súvislosti s povinnosťou Sociálnej poisťovne viesť individuálny účet poistenca a umožniť poistencovi prístup k údajom, ktoré o ňom na tomto účte eviduje, Sociálna poisťovňa v roku 2018 vybavila 12 921 žiadostí o zaslanie informácie o stave individuálneho účtu poistenca a 12 068 žiadostí o zaslanie informácií o zmenách stavu individuálneho účtu poistenca za kalendárne roky 2004 až 2017. Pre poistencov žijúcich v cudzine vyhotovila 3 276 výpisov o dobách zamestnania evidovaných na účely dôchodkového poistenia.

Vo veciach poistného, penále a účasti na poistení bolo v roku 2018 doručených druhostupňovému orgánu 2 569 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 252 správnych žalôb. Sociálnou poisťovňou bolo vydaných 3144 druhostupňových rozhodnutí.

Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 1859 rozhodnutí a 822 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie a 463 rozhodnutí bolo procesného charakteru. Na krajských súdoch bolo ukončených 275 súdnych sporov a na Najvyššom súde bolo ukončených 91 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov bolo v roku 2018 účastníkmi konania podaných 119 kasačných sťažností a Sociálna poisťovňa podala 107 kasačných sťažností. Dôvodmi podávania odvolaní a správnych žalôb boli najmä nesúhlas so vznikom, resp. zánikom sociálneho poistenia a s výškou predpísaného poistného a penále.

Správa a vymáhanie pohľadávok

7.4.

Pohľadávky podľa § 148 zákona o sociálnom poistení (ďalej len „pohľadávky“) evidované k 31. decembru 2018 dosiahli výšku 778 755,7 tis. eur a oproti stavu k 31. decembru 2017 sa znížili o 99 823,7 tis. eur. Z celkového stavu pohľadávok predstavujú pohľadávky na poistnom na základe rozhodnutia o predpísaní poistného 438 155,6 tis. eur (56,3 %) a pohľadávky na penále 174 709,4 tis. eur (22,4 %), ostatné pohľadávky 28 181,9 tis. eur (3,6%) a nepredpísané pohľadávky 137 708,8 tis. eur (17,7 %). Pohľadávky Sociálnej poisťovne na poistnom a príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie podľa druhov pohľadávok sú zverejnené na www.socpoist.sk v časti Výročné správy.

Vývoj pohľadávok Sociálnej poisťovne ovplyvnil aj tvorbu opravných položiek k pohľadávkam, ktoré k 31. decembru 2018 predstavujú sumu 390 126 tis. eur a oproti stavu k 1. januáru 2018 sa znížili o 116 365,4 tis. eur (zverejnené na www.socpoist.sk v časti Výročné správy).

Z celkovej výšky pohľadávok bolo Sociálnou poisťovňou k 31. decembru 2018 uplatnených niektorým z v súlade so zákonom využívaných spôsobov vymáhania 56,69 %. To predstavuje celkovú uplatnenú sumu 441 461,3 tis. eur.

Najväčší objem pohľadávok Sociálna poisťovňa uplatnila v exekučnom konaní (223 528,1 tis. eur, čo predstavuje 28,7 % z celkových pohľadávok). Pohľadávky vymáhané v správnom výkone boli v objeme 130 983,5 tis. eur, čo tvorilo 16,8 % podiel na celkovom objeme pohľadávok.

V konaní o povolenie splátok dlžných súm Sociálna poisťovňa vydala 2 976 rozhodnutí v objeme 5 683 tis. eur, z ktorých v priebehu roka 2018 bolo uhradených 1 643,9 tis. eur. Sociálna poisťovňa v roku 2018 prijala úhrady na predpísané a vymáhané pohľadávky vo výške 399 401 tis. eur.

Pohľadávky voči sledovaným zdravotníckym zariadeniam v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a transformovaným zdravotníckym zariadeniam eviduje Sociálna poisťovňa v objeme 148 612,9 tis. eur (19,1%).

Štruktúra pohľadávok podľa najvýznamnejších spôsobov vymáhania v tis. eur je uvedená v nasledovnom prehľade:

Pohľadávky celkom k 31.12.2018	778 755,70	Podiel
v tom vymáhané pohľadávky:	441 461,30	56,69 %
Správny výkon	130 983,50	16,82 %
Konkurzy	72 271,20	9,28 %
Vyrovnávanie reštrukturalizácia	4 697,60	0,60 %
Likvidácia	3 385,30	0,43 %
Dedičské konanie	2 881,50	0,37 %
Exekúcie	223 528,10	28,70 %
Povolené splátky dlžných súm	2 149,60	0,28 %
Iné spôsoby vymáhania	1 564,50	0,20 %
v tom nevymáhané pohľadávky:	337 294,40	43,31 %
Pohľadávky voči zdravotníckym zariadeniam - nevymáhané (poistné + penále)	148 612,90	19,08 %
Pohľadávky po ukončení vymáhania	41 138,40	5,28 %

Pohľadávky pred začatím vymáhania	9 834,30	1,26 %
Pohľadávky na poistnom na základe výkazu, prihlášky evidované v účtovníctve vrátane pohľadávok na poistnom v nezamestnanosti evidovaných voči krajinám EÚ (38 456,4)	137 708,80	17,68 %

Stav pohľadávok Sociálnej poisťovne podľa spôsobov vymáhania je zverejnený na www.socpoist.sk v časti Výročné správy.

V roku 2018 Sociálna poisťovňa odpísala z účtovnej a operatívnej evidencie pohľadávky v celkovej výške 31 000 tis. eur podľa § 150 a 151 zákona o sociálnom poistení.

V roku 2018 boli Sociálnou poisťovňou odpísané trvalo nevymožiteľné pohľadávky štátu v celkovej výške 354,7 tis. eur v súlade so zákonom o sociálnom poistení a zákonom č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V júli 2018 boli na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok postúpené pohľadávky Sociálnej poisťovne na poistnom vzniknutom do 31. decembra 2016 voči nemocniciam vo výške 194 246,0 tis. eur a voči zdravotníckemu zariadeniu Národná transfúzna služba Slovenskej republiky vo výške 4 032,1 tis. eur. V októbri 2018 boli na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok postúpené pohľadávky Sociálnej poisťovne na penále vzniknutom do 31. decembra 2016 voči nemocniciam vo výške 154 249,0 tis. eur a penále voči Národnej transfúznej službe Slovenskej republiky vo výške 2 363,9 tis. eur.

8. Prevádzkovo-technická činnosť

8.1.

Investičný rozvoj a prevádzka

Sociálna poisťovňa sa v oblasti investičného rozvoja a prevádzky v roku 2018 prioritne zamerala na vytváranie vhodných materiálno-technických a prevádzkových podmienok pre výkon zákonom stanovených úloh.

V oblasti stavebných a strojných investícií čerpala finančné prostriedky vo výške 3 153 870 eur. Finančné prostriedky boli vynaložené najmä na zlepšenie prístupu klientov k službám Sociálnej poisťovne a pracovných podmienok zamestnancov, ako aj na zlepšenie existujúceho stavebno-technického stavu budov vo vlastníctve Sociálnej poisťovne, zvýšenie ich úžitkových vlastností a dosahovanie úspor v ich prevádzke a spotrebe energií.

8.2.

Bezpečnosť

Bezpečnostné opatrenia Sociálna poisťovňa zabezpečovala v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarmi, fyzickej bezpečnosti, krízového riadenia, civilnej ochrany a hospodárskej mobilizácie, informačnej bezpečnosti a ochrany osobných údajov. V spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky aj na úseku krízového manažmentu.

Sociálna poisťovňa sa prioritne zamerala na prevenciu v jednotlivých oblastiach bezpečnosti, aktívne zabezpečenie ochrany informačných systémov a na metodickú a podpornú činnosť osobitne vo vzťahu k pobočkám Sociálnej poisťovne.

Sociálna poisťovňa používa špeciálne informačné systémy na ochranu údajov poistencov, pričom úroveň ochrany, osobitne v oblasti kybernetickej bezpečnosti, je nevyhnutné neustále zvyšovať. Sociálna poisťovňa v priebehu roka 2018 nezaznamenala bezpečnostný incident väčšieho rozsahu, ktorý by ohrozil jej bezpečnosť a fungovanie.

8.3. Verejné obstarávanie

V roku 2018 bol Sociálnou poisťovňou ukončený proces zadávania 9 nadlimitných zákaziek postupom verejnej súťaže, ktorých výsledkom bolo uzatvorenie 15 zmlúv. Sociálna poisťovňa zadala nadlimitné zákazky najmä v oblasti dodávok tovarov a poskytnutia služieb v oblasti informačno-komunikačných technológií a v oblasti zabezpečenia prevádzkyschopnosti inštitúcie, ako aj v oblasti uskutočnenia stavebných prác na modernizácii prevádzkovej budovy. V roku 2018 bola 1 nadlimitná zákazka zadaná prostredníctvom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako centrálnej obstarávacej organizácie.

V roku 2018 boli Sociálnou poisťovňou vyhlásené 2 podlimitné zákazky bez využitia elektronického trhu a 17 nadlimitných zákaziek, z toho 14 postupom verejnej súťaže, 1 postupom užšej súťaže, 1 postupom priameho rokovacieho konania a 1 v rámci centrálneho verejného obstarávania.

Sociálna poisťovňa v roku 2018 uzatvorila celkovo 37 zmlúv prostredníctvom elektronického kontraktčného systému súvisiacich predovšetkým so zabezpečením bežných prevádzkových potrieb, plnenia si povinností vyplývajúcich z legislatívy, zabezpečením leteckých prepravných služieb a ubytovania a bežne dostupných služieb a tovarov v oblasti informačno-komunikačných technológií a taktiež bolo v súlade s finančnými limitmi platnými v čase zadávania zákazky zadáných 41 zákaziek s nízkou hodnotou na dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb s hodnotou viac ako 5 000 eur s DPH.

Pobočky Sociálnej poisťovne v oblasti verejného obstarávania samostatne zadávali zákazky v rámci pravidiel a limitov určených vnútorným predpisom Sociálnej poisťovne.

9. Informačný systém

V rámci informačného systému Sociálna poisťovňa spravuje a prevádzkuje robustnú databázu (objem 71TB) údajov prostredníctvom desiatok informačných systémov, ktoré sú spravidla heterogénne a v súlade so zákonmi poskytujú vybrané dáta iným orgánom verejnej moci.

Informačný systém Sociálnej poisťovne zabezpečuje prevádzkovú podporu pre všetky oblasti výkonu sociálneho poistenia.

9.1. Technické náležitosti

Za účelom zlepšenia poskytovaných služieb a ich dostupnosti klientom Sociálna poisťovňa pokračovala v obnove HW prostriedkov, zabezpečila plošné zvýšenie rýchlosti pripojenia v pobočkových lokalitách a pre posilnenie bezpečnosti zabezpečila výmenu sieťového bezpečnostného zariadenia firewallu.

9.2.

Zmeny programového vybavenia

- a) Na podporu výkonu dôchodkového poistenia boli v roku 2018 Sociálnou poisťovňou pripravené nové alebo upravené existujúce aplikačné programové vybavenia v rámci informačného systému dôchodkového poistenia, a to:
- zapracovanie zmien zákona o sociálnom poistení týkajúcich sa dôchodkového veku platného v roku 2018,
 - zapracovanie zníženia sumy dôchodku za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
 - zapracovanie dôchodkovej hodnoty na rok 2018 podľa zákona o sociálnom poistení,
 - zapracovanie všeobecného vymeriavacieho základu za rok 2017,
 - zapracovanie zmien zákona o sociálnom poistení týkajúcich sa obdobia dôchodkového poistenia poistencov štátu,
 - zapracovanie zvýšenia starobného dôchodku od 1. januára 2018 za obdobie dôchodkového poistenia získané po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok,
 - zapracovanie úpravy súm životného minima od 1. júla 2018 na účely prepočtu exekučných zrážok z dôchodkov,
 - určenie a zabezpečenie výplaty vianočného príspevku,
 - integrácia na register fyzických osôb,
 - zapracovanie zmien zákona týkajúcich sa dôchodkového veku v rokoch 2019 až 2023,
 - individuálna valorizácia dôchodkov, vrátane zohľadnenia zvýšenej sumy minimálneho dôchodku,
 - hromadná valorizácia dôchodkov, príplatku za štátnu službu a zvýšenie príspevku vdovám a vdovcom po účastníkoch národného boja za oslobodenie, vrátane zohľadnenia zvýšenej sumy minimálneho dôchodku a novej sumy exekučnej zrážky, vyhotovenia rozhodnutí, určenia sumy doplatku na dôchodku a poukázania doplatku.
- b) V oblasti starobného dôchodkového sporenia boli Sociálnou poisťovňou v roku 2018 zrealizované úpravy v súvislosti s uplatňovaním výnimiek dôchodcov pracujúcich na dohodu a optimalizácia údajovej základne informačného systému starobného dôchodkového sporenia v súvislosti s možnou viacnásobnou evidenciou fyzických osôb. V Centrálnom informačnom ponukovom systéme boli implementované rozsiahle zmeny vyplývajúce zo zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zmeny vyplývajúce z nového opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o zmene vzoru ponukových listov.
- c) V oblasti podporných častí informačných systémov boli práce Sociálnej poisťovne v roku 2018 zamerané na:
- preprogramovanie systému na podporu súčinnosti pre súdnych exekútorov zo spôsobu poskytovania informácií cez aplikáciu na spôsob komunikácie cez webové služby,
 - vytvorenie informatickej podpory na poskytovanie údajov z informačného systému Sociálnej poisťovne o počte zamestnancov jednotlivých zamestnávateľov do registra bankových úverov a záruk zriadeného a vedeného Národnou bankou Slovenska na základe dohody o ich spolupráci, zabezpečeným elektronickým prenosom prostredníctvom asynchrónnej webovej služby,
 - vytvorenie aplikačného programového vybavenia na poskytovanie informácií pre Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky zo zoznamu dlžníkov Sociálnej

- poistovne prostredníctvom synchrónnej webovej služby na strane Sociálnej poisťovne a informačného systému Centrálnej správy referenčných údajov,
- optimalizácia aplikačného programového vybavenia na zúčtovanie dávok v hmotnej núdzi, v rámci ktorého bolo v spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny realizovaných 5 webových služieb,
 - optimalizácia aplikačného programového vybavenia na prideľovanie exekútorov k exekučným titulom v súvislosti s jeho väzbou na informačný systém Správny výkon.
- d) Pre oblasť agendy výberu poistného boli Sociálnou poisťovňou v roku 2018 zabezpečené kľúčové úpravy informačného systému jednotného výberu poistného:
- zmena v evidencii poistencov štátu, ktorá vyplývala z novely zákona o sociálnom poistení účinnnej od 1. januára 2018,
 - v súvislosti s novelou zákona o sociálnom poistení od 1. júla 2018 boli zapracované nové typy rolí a s tým súvisiace úpravy pre fyzické osoby, ktoré majú priznaný dôchodok a ktoré si môžu uplatniť výnimku z platenia poistného na dôchodkové poistenie za predpokladu, že ich mesačný príjem z dohody o vykonaní práce, resp. dohody o pracovnej činnosti nepresiahne sumu 200 eur,
 - informačný systém umožňuje sledovanie príjmu zo zárobkovej činnosti poberateľov predčasného starobného dôchodku za účelom automatického pozastavenia vyplácania tohto dôchodku,
 - zvýšenie efektivity monitorovania operácií s informáciami v informačnom systéme a to na základe nových nastavení bezpečnostných mechanizmov, politik a pravidiel pre zamedzenie únikov dát zo Sociálnej poisťovne,
 - v zmysle novely zákona o sociálnom poistení bola zapracovaná úprava spôsobu určovania dôchodkového veku s účinnosťou od 1. januára 2019,
 - zapracovanie údajov o maximálnom vymeriavacom základe pre dodatočných platiteľov poistného,
 - implementácia ustanovení zákona o ochrane osobných údajov a GDPR do aplikácií pre výber poistného.
- e) V informačnom systéme nemocenského poistenia Sociálna poisťovňa v roku 2018 zabezpečila:
- implementáciu požiadavky na proaktívne využívanie dát, týkajúcich sa rodinných vzťahov poskytovaných registrom fyzických osôb Ministerstva vnútra Slovenskej republiky do informačného systému nemocenského poistenia a lekárskej posudkovej činnosti na účely ošetrovného, na účely zrážok, na účely náhradného príjemcu po zomrelom poberateľovi, na účely materského,
 - zapracovanie nástrojov na úpravu duplicitných platobných profilov pri súbehu dávok z viacerých poistení,
 - implementácia funkcionality na zmenu hodnoty vzťahu, vzťah ošetrovanej osoby, zabezpečenie automatizovaného spracovania a prenos správnych údajov do informačného systému výberu poistného,
 - zapracovanie zmeny súvisiacej s novelou zákona o sociálnom poistení týkajúcej sa priemernej mzdy v hospodárstve, ktorá má vplyv na výpočet dávok nemocenského poistenia,
 - implementácia funkcionality na spájanie pracovnej neschopnosti,
 - vytvorenie automatizovaného exportu dávok na adresu do Českej republiky.

f) V informačnom systéme lekárskej posudkovej činnosti v roku 2018 Sociálna poisťovňa zabezpečila:

- zapracovanie úprav v súlade s novelou zákona o sociálnom poistení súvisiacou s registráciou poistencov štátu, tzv. automat, riešenie problematiky nezaopatrenosti dieťaťa na účely dôchodkového poistenia osôb, ktoré sa o také dieťa starajú (poberatelia opatrovateľského príspevku), spracovanie elektronických dát, ktoré cez informačný systém výberu poistného poskytuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,
- úprava dokumentov lekárskeho správ.

g) V rámci informačného systému poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia boli v roku 2018 Sociálnou poisťovňou realizované úpravy a aktualizácie funkcionality:

- zabezpečenie úprav vyplývajúcich z novely zákona o sociálnom poistení, ktorým sa menili podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti,
- rozšírenie funkcionality vo vzťahu k registru fyzických osôb, ktoré vyplynulo z používania registra pre zvýšenie efektivity práce pri využívaní funkcionality nastavením automatizácie, novými kontrolami a vytvorením nových zoznamov,
- príprava realizácie upgrade frameworku JavaTEC, na ktorom je postavený informačný systém poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia a jeho úprava súvisiaca s prechodom na open source aplikačný server.

9.3.

Elektronická výmena dát o sociálnom zabezpečení (EESSI)

Sociálna poisťovňa zastupuje inštitúcie, ktoré poskytujú sociálne zabezpečenie v Slovenskej republike, ako jediný prístupový bod navonok aj do vnútra medzi členskými štátmi Európskej únie. Plán projektu pre implementáciu prístupového bodu systému EESSI v Slovenskej republike a národnú aplikáciu Sociálnej poisťovne bol schválený riadiacim výborom projektu dňa 5. apríla 2018. Sociálna poisťovňa zrealizovala verejné obstarávanie na hardvér a základný softvér na prístupový bod a na dodávku technického zabezpečenia prístupového bodu pre projekt EESSI. Vyhlásené bolo aj verejné obstarávanie na národnú aplikáciu Sociálnej poisťovne. Aktuálne prebieha na Úrade pre verejné obstarávanie konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného pred uzavretím zmluvy.

Záver

Výročná správa o činnosti Sociálnej poisťovne za rok 2018 informuje o činnosti jej orgánov a organizačných zložiek podľa zákona o sociálnom poistení a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone dôchodkového poistenia, nemocenského poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti, starobného dôchodkového sporenia, lekárskej posudkovej činnosti, ekonomiky a správy fondov Sociálnej poisťovne, kontrolnej činnosti, prevádzkovo-technickej činnosti a správy informačných systémov.

Sociálna poisťovňa ku dňu 31. decembru 2018 vyplácala 1 730 243 dôchodkov, z toho 1 702 375 na územie Slovenskej republiky. Z počtu vyplácaných dôchodkov na územie Slovenskej republiky bolo vyplatených 1 069 255 starobných dôchodkov, 14 879 predčasných starobných dôchodkov, 253 169 invalidných dôchodkov, 342 401 vdovských a vdoveckých

dôchodkov, 20 958 sirotských dôchodkov, 1 425 sociálnych dôchodkov, 287 dôchodkov manželky a 1 úrazový dôchodok.

V roku 2018 bolo prijatých 2 647 žiadostí o dôchodok zo starobného dôchodkového sporenia, z toho 2 012 žiadostí v Sociálnej poisťovni a 635 v dôchodkových správcochských spoločnostiach.

V roku 2018 Sociálna poisťovňa vyplatila 2 019 863 nemocenských dávok, 132 094 úrazových dávok, 451 523 dávok v nezamestnanosti a 1 702 dávok garančného poistenia. V súvislosti s posudzovaním nárokov na uvedené dávky Sociálna poisťovňa vydala 1 045 855 prvostupňových rozhodnutí.

V rámci kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu posudkoví lekári Sociálnej poisťovne vykonali kontrolu u 683 210 dočasne práceneschopných osôb, na účely dôchodkového poistenia posúdili 74 117 prípadov a na účely úrazového poistenia 4 970 prípadov.

Zdroje Sociálnej poisťovne (vrátane prevodu prostriedkov z minulého roka v súlade so schválenou účtovnou závierkou Sociálnej poisťovne za rok 2017) boli v roku 2018 vo výške 8 779 mil. eur. Výdavky/náklady Sociálnej poisťovne v roku 2018 dosiahli výšku 8 112,7 mil. eur. Hospodárenie Sociálnej poisťovne skončilo k 31. decembru 2018 bilančným rozdielom 666,3 mil. eur, čo je o 143,7 mil. eur viac ako bol predpoklad v rozpočte.

Ukazovateľ úspešnosti výberu poistného Sociálnou poisťovňou bol v období mesiacov január až december 2018 na úrovni 101,6 % (uvedené číslo zohľadňuje aj postúpenie pohľadávok Sociálnej poisťovne voči zdravotníckym zariadeniam do roku 2016).

Pohľadávky evidované k 31. decembru 2018 dosiahli výšku 778 755,7 tis. eur a oproti stavu k 31. decembru 2017 sa znížili o 99 823,7 tis. eur.

V roku 2018 bolo Sociálnou poisťovňou vykonaných u zamestnávateľov 14 704 vonkajších kontrol. Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností Sociálna poisťovňa skontrolovala za 317 369 zamestnancov. Počas výkonu vonkajších kontrol zamestnávatelia uhradili poistné v sume 5 686 273 eur, ktoré sa vzťahovalo ku kontrolovanému obdobiu. Po ukončení vonkajších kontrol bolo zamestnávateľom na základe výsledkov kontrol rozhodnutím predpísané dlžné poistné v celkovej sume 1 655 701 eur.

Sociálna poisťovňa v roku 2018 plnením strategických zámerov činnosti schválených vládou Slovenskej republiky a Národnou radou Slovenskej republiky vytvorila podmienky pre ich pokračovanie v roku 2019 a postupné napĺňanie do roku 2022 s dôrazom na poskytovanie servisných činností voči verejnosti s cieľom zlepšovať jej proklientsku orientáciu pri plnení povinností voči Sociálnej poisťovni.

Podrobnejšie údaje o výkone jednotlivých činností Sociálnej poisťovne v roku 2018 boli priebežne prerokúvané na zasadnutiach dozornej rady a zverejnené na webovom sídle Sociálnej poisťovne.